

AUGLÝSING

um samning um leiðir til að banna og hindra ólögmatan innflutning, útflutning og yfirfærslu eignarhalds á menningarverðmætum.

Hinn 9. nóvember 2004 var aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna afhent fullgildingarskjal Íslands vegna samnings um leiðir til að banna og hindra ólögmatan innflutning, útflutning og yfirfærslu eignarhalds á menningarverðmætum sem gerður var í París 14. nóvember 1970. Samningurinn öðlast gildi að því er Ísland varðar 9. febrúar 2005.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytinu, 22. nóvember 2004.

Davíð Oddsson.

Gunnar Snorri Gunnarsson.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

um leiðir til að banna og hindra ólögmatan innflutning, útflutning og yfirfærslu eignarhalds á menningarverðmætum.

París 14. nóvember 1970

Sextándi fundur aðalráðstefnu Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO), sem kom saman í París dagana 12. október til 14. nóvember 1970,

minnir á mikilvægi ákvæða yfirlýsingarinnar um grundvallarreglur alþjóðlegrar samvinnu um menningarmál sem aðalráðstefnan samþykkti á fjórtánda fundi sínum,

telur að innbyrðis skipti þjóða á menningarverðmætum í þágu vísinda, menningar og menntunar efli þekkingu á siðmenningu, auðgi menningarlíf allra þjóða og veki gagnkvæma virðingu og skilning þjóða á milli,

telur menningarverðmæti vera einn af hornsteinum siðmenningar og þjóðmenningar og að raunverulegt gildi þeirra ráðist af því hve mikið er vitað um uppruna þeirra, sögu og sögusvið,

telur það vera skyldu hvers ríkis að vernda menningarverðmæti á eigin yfirráðasvæði gegn þjófnaði, óleyfilegum uppgreftri og ólögmatum útflutningi,

CONVENTION

on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property

Paris, 14 November 1970

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, meeting in Paris from 12 October to 14 November 1970, at its sixteenth session,

Recalling the importance of the provisions contained in the Declaration of the Principles of International Cultural Co-operation, adopted by the General Conference at its fourteenth session,

Considering that the interchange of cultural property among nations for scientific, cultural and educational purposes increases the knowledge of the civilization of Man, enriches the cultural life of all peoples and inspires mutual respect and appreciation among nations,

Considering that cultural property constitutes one of the basic elements of civilization and national culture, and that its true value can be appreciated only in relation to the fullest possible information regarding its origin, history and traditional setting,

Considering that it is incumbent upon every State to protect the cultural property existing within its territory against the dangers of theft, clandestine excavation, and illicit export,

telur að til þess að sneiða hjá þessari hættu sé afar brýnt að sérhvert ríki vakni enn frekar til vitundar um þá siðferðilegu skyldu, sem á því hvílir, að virða eigin menningararfleifð sem og menningararfleifð allra þjóða,

telur að sem menningarstofnunum beri fornminjasöfnum, náttúrugripasöfnum, listasöfnum, bókasöfnum og skjalasöfnum að tryggja að munir á söfnum þeirra séu fengnir eftir leiðum sem grundvallast á almennt viðurkenndum siðareglum,

telur að ólögætur innflutningur, útflutningur og yfirfærsla eignarhalds á menningarverðmætum standi í vegi fyrir slíkum skilningi þjóða á milli, sem er hlutverk Menningarmálastofnunarinnar að efla, meðal annars með því að hvetja ríki, sem eiga hagsmuna að gæta, til að gerast aðilar að alþjóðasamningum á þessu sviði,

telur að verndun menningararfleifðar geti því aðeins borið árangur að hún sé skipulögð bæði á innlendum og alþjóðlegum vettvangi meðal ríkja sem hafa nána samvinnu sín á milli,

hefur hliðsjón af því að aðalráðstefna Menningarmálastofnunarinnar samþykkti tilmæli um þetta efni árið 1964,

hefur fengið til umfjöllunar frekari tillögur um leiðir til að banna og koma í veg fyrir ólögætan innflutning, útflutning og yfirfærslu eignarhalds á menningarverðmætum, og er það mál tekið til umfjöllunar undir 19. lið á dagskrá fundarins,

ákvað, á fimmtánda fundi sínum, að um þetta mál skyldi fjallað á alþjóðlegri ráðstefnu,

samþykkir þennan samning 14. nóvember 1970.

1. gr.

Í samningi þessum merkir hugtakið „menningarverðmæti“ verðmæti sem ríki gefur sérstaklega til kynna, af trúarlegum eða veraldlegum ástæðum, að hafi einstakt gildi fyrir fornleifafræðina og forsögulegar rannsóknir, sagnfræði, bókmenntir, listir eða vísindi og falli í einhvern eftirtalinna flokka:

- a) fágæt söfn og eintök dýra, jurta, steina og líffæra og hlutir sem hafa gildi fyrir steingervingafræði,
- b) menningarverðmæti sem tengjast sögunni, t.d. sögu vísinda og tækni, svo og hernaðar- og félagssögu, einnig lífshlaupi þjóðarleifð-

Considering that, to avert these dangers, it is essential for every State to become increasingly alive to the moral obligations to respect its own cultural heritage and that of all nations,

Considering that, as cultural institutions, museums, libraries and archives should ensure that their collections are built up in accordance with universally recognized moral principles,

Considering that the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property is an obstacle to that understanding between nations which it is part of UNESCO's mission to promote by recommending to interested States, international conventions to this end,

Considering that the protection of cultural heritage can be effective only if organized both nationally and internationally among States working in close co-operation,

Considering that the UNESCO General Conference adopted a Recommendation to this effect in 1964,

Having before it further proposals on the means of prohibiting and preventing the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property, a question which is on the agenda for the session as item 19,

Having decided, at its fifteenth session, that this question should be made the subject of an international convention,

Adopts this Convention on the fourteenth day of November 1970.

Article 1

For the purposes of this Convention, the term “cultural property” means property which, on religious or secular grounds, is specifically designated by each State as being of importance for archaeology, prehistory, history, literature, art or science and which belongs to the following categories:

- (a) Rare collections and specimens of fauna, flora, minerals and anatomy, and objects of palaeontological interest;
- (b) property relating to history, including the history of science and technology and military and social history, to the life of nation-

- toga, hugsuða, vísindamanna og listamanna og mikilsverðum atburðum í þjóðarsögunni,
- c) fornleifar úr uppgreftri (bæði skipulegum og óleyfilegum) og fornleifafundur,
- d) brot úr eða af listrænum eða sögulegum minnismerkjum, eða fornminjum, sem hafa verið hlutuð í sundur,
- e) forminur, sem eru eldri en eitt hundrað ára, eins og áletranir, mynt og grafin innsigli,
- f) munir sem teljast merkilegir í þjóðfræði,
- g) menningarverðmæti sem hafa listrænt gildi, t.d.:
- i) myndir, málverk og teikningar, algerlega handunnið, á hvers kyns undirlagi og í hvers kyns efni (að undanskilinni iðnhönnun og unnum, handskreyttum munum),
- ii) frummyndir af stytum og höggmyndverkum úr hvers kyns efni,
- iii) frummyndir af stungum, þrykki og steinprenti (litógrafíum),
- iv) frummyndir listrænna klippiverka og myndraða (montage) í hvers kyns efni,
- h) fágæt handrit og vögguprent, gamlar bækur, skjöl og útgáfuraðir sem hafa sérstakt gildi (sögulegt, listrænt, vísindalegt, bókmenntalegt o.s.frv.), einar sér eða sem söfn,
- i) póststimplar, skattstimplar eða áþekk stimpilmerki, ein sér eða sem söfn,
- j) skjalasöfn, þ.m.t. hljóðrita-, ljósmynda- og kvikmyndasöfn,
- k) húsgögn sem eru eldri en eitt hundrað ára og gömul hljóðfæri.
- al leaders, thinkers, scientists and artist and to events of national importance;
- (c) products of archaeological excavations (including regular and clandestine) or of archaeological discoveries;
- (d) elements of artistic or historical monuments or archaeological sites which have been dismembered;
- (e) antiquities more than one hundred years old, such as inscriptions, coins and engraved seals;
- (f) objects of ethnological interest;
- (g) property of artistic interest, such as:
- (i) pictures, paintings and drawings produced entirely by hand on any support and in any material (excluding industrial designs and manu-factured articles decorated by hand);
- (ii) original works of statuary art and sculpture in any material;
- (iii) original engravings, prints and lithographs;
- (iv) original artistic assemblages and montages in any material;
- (h) rare manuscripts and incunabula, old books, documents and publications of special interest (historical, artistic, scientific, literary, etc.) singly or in collections;
- (i) postage, revenue and similar stamps, singly or in collections;
- (j) archives, including sound, photographic and cinematographic archives;
- (k) articles of furniture more than one hundred years old and old musical instruments.

2. gr.

1. Ríkin, sem eru aðilar að samningi þessum, gera sér grein fyrir því að ólöglegur innflutningur, útflutningur og yfirfærsla eignarhalds á menningarverðmætum eru ein af meginástæðum þess hversu fátækleg menningararfleifð upprunalanda slíkra menningarverðmæta er og að alþjóðleg samvinna er ein vænlegasta leiðin til að vernda menningarverðmæti hvers lands fyrir öllum þeim hættum sem að þeim steðja.
2. Í þessu skyni taka aðildarríkin sér á hendur að berjast gegn slíkri iðju með öllum tiltækum ráðum, einkum með því að uppræta orsakir hennar, stöðva þá iðju sem nú viðgengst og með því að veita aðstoð sína við að bæta fyrir hana.

Article 2

1. The States Parties to this Convention recognize that the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property is one of the main causes of the impoverishment of the cultural heritage of the countries of origin of such property and that international co-operation constitutes one of the most efficient means of protecting each country's cultural property against all the dangers resulting there from.
2. To this end, the States Parties undertake to oppose such practices with the means at their disposal, and particularly by removing their causes, putting a stop to current practices, and by helping to make the necessary reparations.

3. gr.

Innflutningur, útflutningur eða yfirfærsla eignarhalds á menningarverðmætum, sem fer í bága við þau ákvæði sem aðildarríkin samþykkja með þessum samningi, er ólögleg.

4. gr.

Ríkin, sem eru aðilar að samningi þessum, viðurkenna að í þessum samningi teljast menningarverðmæti, sem falla í einhvern eftirfarandi flokka, hluti af menningararfleifð hvers ríkis:

- a) menningarverðmæti, sem eru sprottin af hugviti einstakra afburðamanna, sem eru ríkisborgarar viðkomandi ríkis, eða úr þjóðarranni þess, svo og menningarverðmæti þau, sem erlendir ríkisborgarar eða ríkisfanglausir hafa skapað á yfirráðasvæði þess ríkis,
- b) menningarverðmæti sem er að finna á yfirráðasvæði ríkis,
- c) menningarverðmæti, sem er aflað í rannsóknarferðum, sem höfðu að markmiði fornleifa-, þjóðfræða- eða náttúruvannsóknir, með samþykki lögbærra yfirvalda upprunlands slíkra menningarverðmæta,
- d) menningarverðmæti sem hafa verið látin af hendi af fúsum og frjálsum vilja í skiptum,
- e) menningarverðmæti sem voru fengin að gjöf eða keypt með lögmætum hætti með samþykki lögbærra yfirvalda upprunlandsins.

5. gr.

Til verndar menningarverðmætum sínum gegn ólöglegum innflutningi, útflutningi og yfirfærslu eignarhalds skuldbinda ríkin, sem eru aðilar að samningi þessum, sig til að koma á fót, eftir því sem við á í hverju landi og hvert á sínu yfirráðasvæði, einni eða fleiri innlendum stofnunum, ef þær eru ekki þegar fyrir hendi, til að vernda menningararfleifðina, og að ráða hæft og nægilega fjölmennt starfslið til að vinna eftirtalin störf svo fullnægjandi sé:

- a) að semja drög að lögum og reglum sem er ætlað að tryggja vernd menningararfleifðarinnar, einkum til að hindra ólöglegan innflutning, útflutning og yfirfærslu eignarhalds á mikilvægum menningarverðmætum,
- b) að taka saman og halda dagrétta skrá yfir mikilvæg menningarverðmæti í eigu almennings og einkaaðila, á grundvelli innlendrar þjóðminjaskrár, sem myndi rýra

Article 3

The import, export or transfer of ownership of cultural property effected contrary to the provisions adopted under this Convention by the States Parties thereto, shall be illicit.

Article 4

The States Parties to this Convention recognize that for the purpose of the Convention property which belongs to the following categories forms part of the cultural heritage of each State:

- (a) Cultural property created by the individual or collective genius of nationals of the State concerned, and cultural property of importance to the State concerned created within the territory of that State by foreign nationals or stateless persons resident within such territory;
- (b) cultural property found within the national territory;
- (c) cultural property acquired by archaeological, ethnological or natural science missions, with the consent of the competent authorities of the country of origin of such property;
- (d) cultural property which has been the subject of a freely agreed exchange;
- (e) cultural property received as a gift or purchased legally with the consent of the competent authorities of the country of origin of such property.

Article 5

To ensure the protection of their cultural property against illicit import; export and transfer of ownership, the States Parties to this Convention undertake, as appropriate for each country, to set up within their territories one or more national services, where such services do not already exist, for the protection of the cultural heritage, with a qualified staff sufficient in number for the effective carrying out of the following functions:

- (a) contributing to the formation of draft laws and regulations designed to secure the protection of the cultural heritage and particularly prevention of the illicit import, export and transfer of ownership of important cultural property;
- (b) establishing and keeping up to date, on the basis of a national inventory of protected property, a list of important public and private cultural property whose export

- menningararf þjóðarinnar umtalsvert ef flutt yrðu úr landi,
- c) að leggja sitt af mörkum við uppbyggingu eða stofnun þeirra vísinda- og tæknistofnana (safna, bókasafna, skjalasafna, rannsóknastofa, verkstæða ...) sem þarf til að tryggja varðveislu og sýningu á menningarverðmætum,
  - d) að skipuleggja eftirlit með fornleifauppgreiftri, tryggja varðveislu tiltekinna menningarverðmæta á vettvangi og verja tiltekin svæði sem eru frátekin fyrir fornleifarannsóknir í framtíðinni,
  - e) að setja reglur í samræmi við siðareglur, sem eru settar í þessum samningi, til hagsbóta fyrir hlutaðeigandi (safnverði, safnara, forngripasala o.s.frv.) og gera ráðstafanir til að tryggja að þessum reglum sé fylgt,
  - f) að gera ráðstafanir í fræðslumálum til að laða fram og efla virðingu fyrir menningararfleifð allra ríkja og miðla þekkingu um ákvæði þessa samnings,
  - g) að sjá til þess að hvarf hvers kyns menningarverðmæta fái viðeigandi umfjöllun.

6. gr.

Ríkin, sem eru aðilar að samningi þessum, skuldbinda sig til:

- a) að taka upp viðeigandi vottorð þar sem útflutningsríkið tilgreinir að útflutningur menningarverðmætanna, sem um ræðir, sé heimilaður. Vottorðið skal fylgja öllum menningarverðmætum sem eru flutt úr landi í samræmi við reglur,
- b) að banna útflutning menningarverðmæta frá yfirráðasvæði sínu nema þeim fylgi framangreint útflutningsvottorð,
- c) að vekja athygli á þessu banni á viðeigandi hátt, einkum athygli þeirra sem eru líklegir til að flytja menningarverðmæti úr landi eða inn í það.

7. gr.

Ríkin, sem eru aðilar að samningi þessum, skuldbinda sig til:

- a) að gera nauðsynlegar ráðstafanir, í samræmi við innlend lög, til að hindra að söfn og líkar stofnanir á yfirráðasvæði þeirra kaupi menningarverðmæti sem eru upprunnin í öðru aðildarríki og hafa verið flutt úr landi með ólögætum hætti eftir að þessi samningur hefur öðlast gildi í hlutaðeigandi ríkjum.

- would constitute an appreciable impoverishment of the national cultural heritage;
- (c) promoting the development or the establishment of scientific and technical institutions (museums, libraries, archives, laboratories, workshops ...) required to ensure the preservation and presentation of cultural property;
  - (d) organizing the supervision of archaeological excavations, ensuring the preservation "in situation" of certain cultural property, and protecting certain areas reserved for future archaeological research;
  - (e) establishing, for the benefit of those concerned (curators, collectors, antique dealers, etc.) rules in conformity with the ethical principles set forth in this Convention; and taking steps to ensure the observance of those rules;
  - (f) taking educational measures to stimulate and develop respect for the cultural heritage of all States, and spreading knowledge of the provisions of this Convention;
  - (g) seeing that appropriate publicity is given to the disappearance of any items of cultural property.

Article 6

The States Parties to this Convention undertake:

- (a) To introduce an appropriate certificate in which the exporting State would specify that the export of the cultural property in question is authorized. The certificate should accompany all items of cultural property exported in accordance with the regulations;
- (b) to prohibit the exportation of cultural property from their territory unless accompanied by the above-mentioned export certificate;
- (c) to publicize this prohibition by appropriate means, particularly among persons likely to export or import cultural property.

Article 7

The States Parties to this Convention undertake:

- (a) To take the necessary measures, consistent with national legislation, to prevent museums and similar institutions within their territories from acquiring cultural property originating in another State Party which has been illegally exported after entry into force of this Convention, in the States concerned.

Þegar því verður við komið skulu þau tilkynna það til upprunaríkis, sem á aðild að þessum samningi, fái þau tilboð um að kaupa menningarverðmæti sem hafa verið flutt frá því ríki með ólöglegum hætti eftir að þessi samningur öðlaðist gildi í báðum ríkjunum,

- b) i) að banna innflutning á menningarverðmætum, sem hefur verið stolið úr söfnunum eða af opinberum minnismerkjum, trúarlegum eða veraldlegum, eða líkri stofnun í öðru ríki, sem er aðili að þessum samningi, eftir að samningurinn hefur öðlast gildi gagnvart hlutaðeigandi ríkjum, að því tilskildu að skjalfest sé að þau séu á eignaskrá viðkomandi stofnunar,
- ii) að gera viðeigandi ráðstafanir, að beiðni þess aðildarríkis sem er upprunaríki, til að endurheimta og skila öllum slíkum menningarverðmætum, sem flutt eru inn eftir að þessi samningur hefur öðlast gildi gagnvart báðum ríkjunum, að því tilskildu þó að ríkið, sem setur fram slíka beiðni, greiði kaupanda, sem var í góðri trú, eða einstaklingi, sem á réttmætt tilkall til menningarverðmætanna, sanngjarnar bætur. Beiðni um endurheimt og skil skal send eftir diplómatisískum leiðum. Aðili, sem leggur fram beiðni, skal, á eigin kostnað, leggja fram skráningargögn og önnur sönnunargögn sem nauðsynleg eru til stuðnings kröfunni um endurheimt og skil. Aðilar skulu ekki leggja tolla eða önnur gjöld á menningarverðmæti sem er skilað samkvæmt þessari grein. Öll útgjöld vegna skila og afhendingar menningarverðmæta skulu falla á aðilann sem leggur fram beiðnina.

8. gr.

Ríkin, sem eru aðilar að þessum samningi, skuldbinda sig til að beita hvern þann fésektum eða stjórnsýsluviðurlögum sem er ábyrgur fyrir broti gegn þeim bönnum sem getið er í b-lið 6. gr. og b-lið 7. gr. hér að framan.

9. gr.

Hvert ríki, sem er aðili að þessum samningi og á sér menningararfleið, fornminjar eða þjóðfræðilegar minjar sem hætt er við að verði rænt, getur leitað til annarra aðildarríkja sem málið varðar. Ríkin, sem eru aðilar að þessum samn-

Whenever possible, to inform a State of origin Party to this Convention of an offer of such cultural property illegally removed from that State after the entry into force of this Convention in both States;

- (b) (i) to prohibit the import of cultural property stolen from a museum or a religious or secular public monument or similar institution in another State Party to this Convention after the entry into force of this Convention for the States concerned, provided that such property is documented as appertaining to the inventory of that institution;
- (ii) at the request of the State Party of origin, to take appropriate steps to recover and return any such cultural property imported after the entry into force of this Convention in both States concerned, provided, however, that the requesting State shall pay just compensation to an innocent purchaser or to a person who has valid title to that property. Requests for recovery and return shall be made through diplomatic offices. The requesting Party shall furnish, at its expense, the documentation and other evidence necessary to establish its claim for recovery and return. The Parties shall impose no customs duties or other charges upon cultural property returned pursuant to this Article. All expenses incident to the return and delivery of the cultural property shall be borne by the requesting Party.

Article 8

The States Parties to this Convention undertake to impose penalties or administrative sanctions on any person responsible for infringing the prohibitions referred to under Articles 6(b) and 7(b) above.

Article 9

Any State Party to this Convention whose cultural patrimony is in jeopardy from pillage of archaeological or ethnological materials may call upon other States Parties who are affected. The States Parties to this Convention undertake, in

ingi, skuldbinda sig, í slíkum tilvikum, til þess að taka þátt í samstilltu, alþjóðlegu átaki til að ákvarða og hrinda í framkvæmd nauðsynlegum og raunhæfum aðgerðum, þ.m.t. eftirliti með út- og innflutningi og alþjóðlegri verslun með tiltekin menningarverðmæti. Á meðan slíks samnings er beðið skulu hlutaðeigandi ríki gera bráðabirgðarástafanir, eftir því sem framast er unnt, til að koma í veg fyrir óbætanlegan skaða á menningararfleifð ríkisins sem sendir beiðnina.

10. gr.

Ríkin, sem eru aðilar að samningi þessum, skuldbinda sig til:

- a) að takmarka ólögmatan flutning menningarverðmæta frá hverju ríki, sem er aðili að þessum samningi, með fræðslu, upplýsingum og árvekni og, eftir atvikum í hverju landi, gera forngripasölum skylt, að viðlögðum fésektum og stjórnsýsluviðurlögum, að halda skrá um uppruna hvers hlutar, sem telst vera menningarverðmæti, með nöfnum og heimilisföngum seljenda, lýsingu og verði á hverjum seldum hlut og greina kaupanda menningarverðmætanna frá útflutningsbanni sem gæti verið á slíkum menningarverðmætum,
- b) að leitast við, með uppfræðslu, að vekja og efla vitund almennings um gildi menningarverðmæta og þá hættu sem menningararfleifðinni stafar af ránum, óleyfilegum uppgræftri og ólögmatum útflutningi þeirra.

11. gr.

Útflutningur og yfirfærsla eignarhalds á menningarverðmætum af nauðung, sem stafar beint eða óbeint af hernámi erlends valds á landi, skulu teljast ólögleg.

12. gr.

Ríkin, sem eiga aðild að þessum samningi, skulu virða menningararfleifð þeirra yfirráðasvæða sem þau bera ábyrgð á í alþjóðasamskiptum og skulu þau gera allar viðeigandi ráðstafanir til að banna og koma í veg fyrir ólöglegan innflutning, útflutning og yfirfærslu eignarhalds á menningarverðmætum á slíkum yfirráðasvæðum.

13. gr.

Ríkin, sem eiga aðild að þessum samningi, skulu einnig, í samræmi við lög hvers ríkis, skuldbinda sig til:

these circumstances, to participate in a concerted international effort to determine and to carry out the necessary concrete measures, including the control of exports and imports and international commerce in the specific materials concerned. Pending agreement each State concerned shall take provisional measures to the extent feasible to prevent irremediable injury to the cultural heritage of the requesting State.

Article 10

The States Parties to this Convention undertake:

- (a) To restrict by education, information and vigilance, movement of cultural property illegally removed from any State Party to this Convention and, as appropriate for each country, oblige antique dealers, subject to penal or administrative sanctions, to maintain a register recording the origin of each item of cultural property, names and addresses of the supplier, description and price of each item sold and to inform the purchaser of the cultural property of the export prohibition to which such property may be subject;
- (b) to endeavour by educational means to create and develop in the public mind a realization of the value of cultural property and the threat to the cultural heritage created by theft, clandestine excavations and illicit exports.

Article 11

The export and transfer of ownership of cultural property under compulsion arising directly or indirectly from the occupation of a country by a foreign power shall be regarded as illicit.

Article 12

The States Parties to this Convention shall respect the cultural heritage within the territories for the international relations of which they are responsible, and shall take all appropriate measures to prohibit and prevent the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property in such territories.

Article 13

The States Parties to this Convention also undertake, consistent with the laws of each State:

- a) að koma, með öllum tiltækum ráðum, í veg fyrir yfirfærslu eignarhalds á menningarverðmætum sem líkur eru á að stuðli að ólöglegum inn- eða útflutningi á slíkum menningarverðmætum,
- b) að tryggja að þar til bærar stofnanir þeirra vinni í sameiningu að því að menningarverðmætum, sem hafa verið flutt ólöglega úr landi, verði komið eins fljótt og kostur er aftur í hendur réttmæts eiganda,
- c) að heimila aðgerðir af hálfu réttmætra eigenda glataðra eða stolinna menningarverðmæta, eða annarra fyrir þeirra hönd, til að endurheimta þau,
- d) að viðurkenna að hvert ríki, sem á aðild að þessum samningi, hafi óumdeilanlegan rétt til að lýsa því yfir að tiltekin menningarverðmæti séu óafsalanleg, og flokka þau sem slík, og af þeirri ástæðu megi ekki flytja þau úr landi, og að greiða fyrir því að hlutaðeigandi ríki fái endurheimt slík menningarverðmæti hafi þau verið flutt úr landi.
- (a) To prevent by all appropriate means transfers of ownership of cultural property likely to promote the illicit import or export of such property;
- (b) to ensure that their competent services cooperate in facilitating the earliest possible restitution of illicitly exported cultural property to its rightful owner;
- (c) to admit actions for recovery of lost or stolen items of cultural property brought by or on behalf of the rightful owners;
- (d) to recognize the indefeasible right of each State Party to this Convention to classify and declare certain cultural property as inalienable which should therefore ipso facto not be exported, and to facilitate recovery of such property by the State concerned in cases where it has been exported.

14. gr.

Sérhvert ríki, sem á aðild að samningi þessum, skal, með það fyrir augum að koma í veg fyrir ólöglegan útflutning og til að fullnægja þeim skyldum sem af framkvæmd þessa samnings leiðir, að svo miklu leyti sem því er unnt, sjá þeim innlendu stofnunum, sem eru ábyrgar fyrir verndun menningararfleifðar þess, fyrir nægilegu fjármagni og, ef þörf krefur, stofna sjóð í þeim tilgangi.

Article 14

In order to prevent illicit export and to meet the obligations arising from the implementation of this Convention, each State Party to the Convention should, as far as it is able, provide the national services responsible for the protection of its cultural heritage with an adequate budget and, if necessary, should set up a fund for this purpose.

15. gr.

Ekkert í samningi þessum skal hindra aðildarríki í að gera sérsamninga sín á milli eða halda áfram að framkvæma gildandi samninga um enduraflendingu menningarverðmæta, sem hafa verið flutt burt af upprunasvæði sínu, hver sem ástæðan var, fyrir gildistöku þessa samnings gagnvart viðkomandi ríkjum.

Article 15

Nothing in this Convention shall prevent States Parties thereto from concluding special agreements among themselves or from continuing to implement agreements already concluded regarding the restitution of cultural property removed, whatever the reason, from its territory of origin, before the entry into force of this Convention for the States concerned.

16. gr.

Ríkin, sem eiga aðild að þessum samningi, skulu, í reglubundnum skýrslum til aðalráðstefnu Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna, þegar og með þeim hætti sem hún ákvarðar, veita upplýsingar um laga- og stjórnsýsluákvæði sem þau hafa samþykkt og aðrar aðgerðir í tengslum við framkvæmd samnings þessa, og gera grein fyrir þeirri reynslu sem þau hafa öðlast á þessu sviði.

Article 16

The States Parties to this Convention shall in their periodic reports submitted to the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization on dates and in a manner to be determined by it, give information on the legislative and administrative provisions which they have adopted and other action which they have taken for the application of this Convention, together with details of the experience acquired in this field.

17. gr.

1. Ríkin, sem eiga aðild að þessum samningi, geta nýtt sér tæknilega aðstoð Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna, einkum að því er varðar:
  - a) upplýsingar og fræðslu,
  - b) ráðgjöf og sérfræðiálit,
  - c) samræmingu og aðstoð.
2. Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna getur, að eigin frumkvæði, staðið fyrir rannsóknnum og birt rannsóknarrít sem fjalla um ólögmetan flutning á menningarverðmætum.
3. Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna kann og, í þessu skyni, að leita eftir samvinnu við þar til bær frjáls félagsamtök.
4. Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna getur, að eigin frumkvæði, lagt tillögur fyrir aðildarríki að samningnum um framkvæmd hans.
5. Menningarmálastofnunin getur, að beiðni að minnsta kosti tveggja ríkja sem eru aðilar að þessum samningi og eiga í deilum um framkvæmd hans, veitt þeim aðstoð við að ná samkomulagi.

18. gr.

Samningur þessi er gerður á ensku, frönsku, rússnesku og spænsku og eru allir textarnir jafngildir.

19. gr.

1. Samningur þessi er háður fullgildingu eða staðfestingu ríkja, sem eru aðilar að Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna, í samræmi við stjórnskipulega málsmeðferð hvers þeirra um sig.
2. Skjöl um fullgildingu eða staðfestingu skulu afhent aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna til vörslu.

20. gr.

1. Ríkjum, sem eru ekki aðilar að Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna en framkvæmdastjórn stofnunarinnar býður aðild, er heimilt að gerast aðilar að þessum samningi.
2. Aðild fer fram með því að afhenda aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna aðildarskjal til vörslu.

Article 17

1. The States Parties to this Convention may call on the technical assistance of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, particularly as regards:
  - (a) Information and education;
  - (b) consultation and expert advice;
  - (c) co-ordination and good offices.
2. The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may, on its own initiative conduct research and publish studies on matters relevant to the illicit movement of cultural property.
3. To this end, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may also call on the co-operation of any competent non-governmental organization.
4. The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization may, on its own initiative, make proposals to States Parties to this Convention for its implementation.
5. At the request of at least two States Parties to this Convention which are engaged in a dispute over its implementation, UNESCO may extend its good offices to reach a settlement between them.

Article 18

This Convention is drawn up in English, French, Russian and Spanish, the four texts being equally authoritative.

Article 19

1. This Convention shall be subject to ratification or acceptance by States members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization in accordance with their respective constitutional procedures.
2. The instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Article 20

1. This Convention shall be open to accession by all States not members of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization which are invited to accede to it by the Executive Board of the Organization.
2. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

21. gr.

Samningur þessi öðlast gildi eftir að liðnir eru þrjú mánuðir frá þeim degi er þriðja skjalið um fullgildingu, staðfestingu eða aðild er afhent til vörslu, en þó einungis gagnvart þeim ríkjum sem hafa afhent skjöl sín eigi síðar en á þeim degi. Samningurinn öðlast gildi gagnvart öðrum ríkjum þremur mánuðum eftir að skjöl hvers þeirra um fullgildingu, staðfestingu eða aðild eru afhent til vörslu.

22. gr.

Ríki, sem eiga aðild að þessum samningi, viðurkenna að samningurinn gildi ekki aðeins í móðurlandi þeirra heldur einnig á öllum þeim yfirráðasvæðum sem þau bera ábyrgð á í alþjóðasamskiptum; þau skuldbinda sig til að hafa samráð, eftir því sem nauðsyn krefur, við ríkisstjórnir eða önnur lögbær yfirvöld á þessum yfirráðasvæðum eigi síðar en við fullgildingu, staðfestingu eða aðild, með það í huga að tryggja að samningurinn komi til framkvæmda á þessum yfirráðasvæðum, og að tilkynna aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna um þau yfirráðasvæði sem samningurinn tekur til; tilkynningin öðlast gildi þremur mánuðum eftir viðtöku hennar.

23. gr.

1. Hverju því ríki, sem á aðild að þessum samningi, er heimilt að segja honum upp fyrir sína hönd eða þeirra yfirráðasvæða sem það ber ábyrgð á í alþjóðasamskiptum.
2. Tilkynna skal uppsögnina skriflega og afhenda hana aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna til vörslu.
3. Uppsögnin tekur gildi tólf mánuðum eftir viðtöku uppsagnarskjalsins.

24. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna skal veita ríkjum sem eiga aðild að stofnuninni, ríkjum sem ekki eiga aðild að stofnuninni og getið er í 20. gr., svo og Sameinuðu þjóðunum upplýsingar um það þegar öll skjölin um fullgildingu, staðfestingu og aðild, sem kveðið er á um í 19. og 20. gr., hafa verið afhent til vörslu, og um allar tilkynningar og uppsagnir sem kveðið er á um í 22. og 23. gr., eftir því sem við á.

Article 21

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or accession, but only with respect to those States which have deposited their respective instruments on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance or accession.

Article 22

The States Parties to this Convention recognize that the Convention is applicable not only to their metropolitan territories but also to all territories for the international relations of which they are responsible; they undertake to consult, if necessary, the governments or other competent authorities of these territories on or before ratification, acceptance or accession with a view to securing the application of the Convention to those territories, and to notify the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization of the territories to which it is applied, the notification to take effect three months after the date of its receipt.

Article 23

1. Each State Party to this Convention may denounce the Convention on its own behalf or on behalf of any territory for whose international relations it is responsible.
2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
3. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation.

Article 24

The Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall inform the States members of the Organization, the States not members of the Organization which are referred to in Article 20, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance and accession provided for in Articles 19 and 20, and of the notifications and denunciations provided for in Articles 22 and 23 respectively.

25. gr.

1. Aðalráðstefnu Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna er heimilt að endurskoða þennan samning. Slík endurskoðun bindur þó einungis þau ríki sem gerast aðilar að endurskoðuðum samningi.
2. Ef aðalráðstefnan samþykkir nýjan samning, sem felur í sér endurskoðun þessa samnings, í heild eða að hluta, skal ekki vera hægt að fullgilda, staðfesta eða gerast aðili að þessum samningi eftir þann dag sem nýr, endurskoðaður samningur öðlast gildi, nema kveðið sé á um annað í nýja samningnum.

26. gr.

Samningur þessi skal skráður, í samræmi við 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna, hjá aðal-skrifstofu Sameinuðu þjóðanna að beiðni aðal-framkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna.

Gjört í París 17. nóvember 1970, í tveimur gildum eintökum undirrituðum af forseta sextánda fundar aðalráðstefnunnar og aðalframkvæmdastjóra Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna er skulu varðveitt í skjalasafni Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna, og skulu staðfest afrit afhent öllum ríkjunum, sem um getur í 19. og 20. gr., sem og Sameinuðu þjóðunum.

Article 25

1. This Convention may be revised by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Any such revision shall, however, bind only the States which shall become Parties to the revising convention.
2. If the General Conference should adopt a new convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new convention otherwise provides, this Convention shall cease to be open to ratification, acceptance or accession, as from the date on which the new revising convention enters into force.

Article 26

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Done in Paris this seventeenth day of November 1970, in two authentic copies bearing the signature of the President of the sixteenth session of the General Conference and of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, and certified true copies of which shall be delivered to all the States referred to in Articles 19 and 20 as well as to the United Nations.